

**QORTI ĊIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF**

Seduta tas-27 ta' Ġunju, 2018

Rikors Maħluf Numru 314/2018 LM

Lloyd's Malta Limited (C24284) bħala rappreżentant ex-lege f'Malta (inkluż fir-rigward ta' polza/kuntratt numru R161017) u MIB Insurance Agency Limited (C42111) bħala l-aġent lokali ta' Lloyd's Underwriters (KILN Syndicate 510) u Tokio Marine Kiln Regional Underwriting Ltd, kif surrogati fid-drittijiet tal-assigurata tagħhom Danish Bakery Limited (C7921)

vs.

Kuehne + Nagel Limited

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Maħluf ippreżentat fil-5 ta' April, 2018 mill-atturi Lloyd's Malta Limited (C24284) bħala rappreżentant *ex-lege* f'Malta (inkluż fir-rigward ta' polza/kuntratt numru R161017) u MIB Insurance Agency Limited (C42111) bħala l-aġent lokali, ta' Lloyd's Underwriters (KILN Syndicate 510) u Tokio

Marine Kiln Regional Underwriting Ltd, kif surrogata fid-drittijiet tal-assigurata tagħhom Danish Bakery Limited (C7921) fejn jintqal is-segwent:

- 1. Illi s-soċjetà Danish Bakery Limited inkarigat lis-soċjetà intimata sabiex tiġbor u tittrasporta merkanzija lejn Malta konsistenti fi 23 pallets of baking stuff (CMR No: 32845401), u waqt it-traġitt relattiv il-konsenja relattiva giet iddannegġjata u sfiat fi stat inutilizzabbli.*
- 2. Illi ai termini tal-polza ta' assikurazzjoni relattiva maħruġa minn Lloyd's Underwriters (KILN Syndicate 510) u Tokio Marine Kiln Regional Underwriting Ltd., tali assiguratari ħallsu lill-assigurata tagħhom Danish Bakery Limited is-somma ta' ħamsa u erbgħin elf ħames mija u tnejn u tletin Euro u tnejn u ħamsin ċenteżmu (€45,532.52ċ), u għalhekk ġew surrogate fid-drittijiet tal-assigurata tagħhom.*
- 3. Illi bħala t-trasportatur inkarigat minn Danish Bakery Limited, is-soċjetà intimata hija responsabbli għad-danni riziultanti u spejjeż konsegwenzjali inkorsi, fl-imsemmi ammont ta' ħamsa u erbgħin elf ħames mija u tnejn u tletin Euro u tnejn u ħamsin ċenteżmu (€45,532.52ċ).*
- 4. Illi għalkemm is-soċjetà intimata giet interpellata sabiex tagħmel tajjeb għad-danni relattivi u għalhekk tħallas l-imsemmija ammont, din però baqgħet inadempjenti u għalhekk kellhom jiġu ntavolati l-proċeduri odjerni.*
- 5. Tgħid għalhekk is-soċjetà intimata għaliex din il-Qorti ma għandhiex: (1) tiddikjara illi s-soċjetà intimata hija responsabbli għall-ħsara fil-merkanzija/konsenja relattiva u għad-danni u spejjeż konsegwenzjali subiti mir-rikorrenti; (2) tillikwida d-danni totali relattivi fl-ammont ta' ħamsa u erbgħin elf ħames mija u tnejn u tletin Euro u tnejn u ħamsin ċenteżmu (€45,532.52ċ) jew somma oħra verjuri, pagabbli lir-rikorrenti u (3) tikkundanna lis-soċjetà intimata tħallas lir-rikorrenti dawk id-danni hekk likwidati minn din il-Qorti, kif premiss – kollox skont kif intqal fuq u għar-raġunijiet fuq premissi.*
- 6. Bl-imgħax legali millum u bl-ispejjeż kollha kontra s-soċjetà intimata li minn issa tibqa' ingunta għas-subizzjoni tagħha.*

Rat ir-Risposta Maħlufa tas-soċjetà konvenuta Kuehne + Nagel Limited (C10626) ippreżentata fis-27 ta' April, 2018 fejn gie eċċepit is-segwenti:

- 1. Illi t-talbiet attriċi kif dedotti fil-konfront tas-soċjetà konvenuta qed jiġu kkontestati stante li huma għal kollox infondati legalment u konsegwentement għandhom jiġu respinti kif ser jirriżulta aħjar waqt is-smiġħ ta' dan il-proċess;*
- 2. Illi fl-ewwel lok jiġi eċċepit li l-ġudizzju ma hux integru stante li għandhom iwieġbu għall-akkadut is-soċjetà Vectorys Italia Srl u kwindi din is-soċjetà għandha qabel xejn tiġi msejħa fil-kawża;*
- 3. Illi oriġinarjament l-inkarigu tas-soċjetà konvenuta kien sabiex iġġorr il-merkanzija inkwistjoni mill-Ġermanja sa hawn Malta bit-triq però dan l-istess inkarigu kien ġie subappaltat lill-imsemmija soċjet estera fuq indikata;*
- 4. Illi fil-fatt meta seħħ l-inċident inkwistjoni, il-merkanzija kienet fil-pussess u taħt il-kontroll tal-imsemmija soċjetà estera;*
- 5. Illi mingħajr preġudizzju għal premess jingħad inoltre li qed jiġi kkontestat ukoll il-kwantum tad-danni in vista tal-fatt li meta sar is-survey tal-ħsara barra minn Malta, rriżulta li parti biss u mhux il-merkanzija kollha kienet ġiet danneġġjata bil-ħruq u s-soċjetà attriċi għandha fi kwalunkwe każ l-obbligu legali li timminimizza d-danni;*
- 6. Illi l-fatti li jiffurmaw parti mill-kontenut tal-odjerna risposta huma magħrufa personalment lid-dikjarant;*
- 7. Qed jiġi riservat il-preżentata ta' risposti ulterjuri jekk ikun il-każ.*

Rat il-verbal tas-seduta tal-14 ta' Mejju, 2018 fejn b'riferiment għat-tieni eċċezzjoni tas-soċjetà konvenuta fejn gie mitlub sabiex tissejjaħ fil-kawża s-soċjetà estera Vectorys Italia Srl, is-soċjetajiet attriċi ppreżentaw nota ta' riferenzi, filwaqt li s-soċjetà konvenuta talbet li tingħata żmien sabiex tkun tista' tieħu konjizzjoni tal-imsemmija nota ta' riferenzi u l-kawża tħalliet għat-trattazzjoni dwar it-tieni eċċezzjoni tas-soċjetà konvenuta.

Semgħet lill-avukati difensuri tal-partijiet jittrattaw it-tieni eċċezzjoni tas-soċjetà konvenuta.

Ikkunsidrat:

Illi fit-tieni eċċezzjoni tagħha s-soċjetà konvenuta tikkontendi li l-ġudizzju mhuwiex integru stante li għandha tiġi msejja fil-kawża biex twieġeb għall-akkadut is-soċjetà Vectorys Italia Srl li kienet ġiet issubappaltata bil-ġarr tal-merkanzija inkwistjoni mis-soċjetà konvenuta. Min-naħa tagħha s-soċjetajiet attriċi jopponu għal din it-talba tas-soċjetà konvenuta, stante li s-soċjetajiet attriċi u l-assigurata tagħhom għandhom relazzjoni ġuridika, legali u kuntrattwali biss mas-soċjetà konvenuta, bħala l-*'contracted carrier'* inkarigata mis-sid tal-merkanzija inkwistjoni.

Tqis illi r-relazzjoni ġuridika ta' sid il-merkanzija kienet biss mat-trasportatur tal-merkanzija u fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt il-kuntrattur iwieġeb għannuqqasijiet tal-persuni mqabbdha minnu. Barra minn hekk il-Konvenzjoni dwar il-Kuntratt għall-Ġarr Stradali Internazzjonali ta' Merkanzija (CMR)¹ tgħid espressament:

"the carrier shall be responsible for the acts of omissions of his agents and servants and of any other persons of whose services he makes use for the performance of the carriage, when such agents, servants or other persons are

¹ Trasposta fil-Liġi Maltija permezz ta' Kap. 486 tal-Liġijiet ta' Malta.

acting within the scope of their employment, as if such acts or omissions were his own.”²

Illi kif intqal minn din il-Qorti kif diversament preseduta fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Schembri vs. Emanuel Caruana**³ fil-kuntest ta’ sub-appalt, liema raġunament però għandu fil-fehma ta’ din il-Qorti japplika wkoll fil-kuntest odjern ta’ sub-kuntratt għall-garr ta’ merkanzija:

“Is-sub-kuntrattur m’għandu ebda relazzjoni ġuridika mas-sid, u d-danni minħabba inadempjenza jridu jithallsu u jkunu dovuti mill-kuntrattur, anke jekk in-nuqqas ikun attribwibbli lis-sub-kuntrattur. (ara **“Frendo noe vs Abela noe et”**); deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fl-24 ta’ Ottubru, 1989). Huwa biss jekk it-terz, li jikkaguna l-ħsara, ma jkollu ebda relazzjoni mad-debitur tal-obbligazzjoni, li dak l-aġir ma jkunx attribwibbli lid-debitur inadempjenti; jekk dan it-terz, min-naħa l-oħra, ikun gie ikkummissjonat mid-debitur biex jassistih fl-esekuzzjoni tal-obbligazzjoni, kull nuqqas ta’ dak it-terz, jitqies nuqqas tal-kuntrattur kontraent. (ara **“Farrugia vs Attard noe”**, deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fit-28 ta’ April, 1998).

F’dan il-każ, il-ħsara grat mis-sub-kuntrattur fl-esekuzzjoni tax-xogħol mgħoddi lilu mill-kuntrattur l-attur, u kwindi, fil-konfront tas-sid il-konvenut, huwa l-attur responsabbli. Dan, ovvjament, qed jingħad mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà tas-sub-kuntrattur fil-konfront tal-kuntrattur, iżda fil-konfront tas-sid, li għandu relazzjoni kontrattwali biss mal-attur, in-nuqqasijiet ta’ dak tal-ewwel irid jagħmel tajjeb għalihom dak tat-tieni, cioè, l-attur.”

Illi ladarba huwa stabbilit li l-attur ma jista’ qatt jottjeni l-kundanna ġudizzjarja tal-imsejjaħ fil-kawża għaliex ma’ dan ma għandu ebda relazzjoni ġuridika, u ma kienx il-leġittimu kontradittur tiegħu, anke jekk jista’ jirriżulta li seta’ kien fuq l-istess meritu l-leġittimu kontradittur tal-konvenut, din il-Qorti ma tarax

² Artikolu 3.

³ P.A.(TM),09.10.2003.

kif tista' l-azzjoni tregi fil-konfront tiegħu u għar-raġunijiet hawn fuq imsemmija talba għas-sejha fil-kawża għandha tkun miċhuda.

Tqis għalhekk illi t-talba għall-kjamat fil-kawża mhix ġustifikata u sservi biex tikkumplika u allura ttawwal din il-kawża bla bżonn.

Għaldaqstant din il-Qorti qiegħda tiċhad it-tieni eċċezzjoni tas-soċjetà konvenuta, bl-ispejjeż ta' din l-eċċezzjoni a kariku tagħha.

Moqrija.